

Críteris per a l'obertura i ús de les platges i zones de bany

La principal via de transmissió del virus SARS-CoV-2 és de persona a persona a través de la inhalació i/o intercepció de petites gotes que es produeixen quan una persona infectada tos, esternuda o parla, a distàncies curtes. Altres vies de contagi són la inhalació dels aerosols més petits produïts per aquestes persones, o bé a través de les mans o els objectes o superfícies contaminats per aquestes secrecions.

Tal com assenyala l'Organització Mundial de la Salut, **el risc de contagi a les platges i zones de bany interiors ve donat principalment per la confluència de persones que comparteixen un mateix espai i serveis.**

La presència de virus en aigües residuals que pugin arribar a masses d'aigua de bany o la supervivència de virus provinents de banyistes podria ser una via de transmissió, però els coronavirus són sensibles als processos de tractament de les aigües residuals i, d'altra banda, d'acord amb la informació disponible, hi ha escassa evidència sobre la infectivitat dels virus excretats. Per tant, el risc d'exposició al SARS-CoV-2 a les aigües de bany és reduït si les aigües residuals són tractades convenientment. Aquest risc es podria incrementar, en tot cas, si es produeix una contaminació d'aigua sense depurar, com per exemple en cas de fortes pluges. Tanmateix, l'anàlisi dels paràmetres indicadors de la qualitat de l'aigua de bany i les accions d'inspecció i control que es porten a terme garanteixen la detecció de possibles contaminacions d'origen fecal de les aigües.

D'altra banda, malgrat que actualment no existeixen dades relatives a la persistència del SARS-CoV-2 a l'aigua de mar, l'efecte de la dilució i la presència de sal són factors que probablement contribueixin a una disminució de la càrrega viral i a la seva inactivació, per analogia al que succeeix amb virus similars. **La supervivència en aigua dolça (rius, llacs, gorgs...) pot ser superior a l'aigua salada, per tant cal tenir-ho en compte en els petits gorgs on pugui haver menys dilució.**

Pel que fa a la **prevalença del virus a la sorra de la platja i als marges i ribes d'aigües continentals, l'acció conjunta de la radiació solar, les elevades temperatures a les que pot arribar i la sal de l'aigua de mar en el cas de les de costa, són favorables per a la desactivació dels agents patògens.**

Per tot això, a fi i efecte de minimitzar el risc de transmissió de COVID-19 a les platges i zones de bany, així com a les instal·lacions adjuntes, s'estableixen les següents indicacions. Aquests críteris poden ser modificats en funció de l'evolució de la pandèmia a cada territori.

Mesures a tenir en compte abans de l'obertura

Poden procedir a l'obertura les zones de bany que tenen una **classificació de qualitat de l'aigua Excel·lent, Bona o Suficient**, d'acord amb la classificació de 2020, en base a les disposicions establertes en el Reial Decret 1341/2007, d'11 de octubre, sobre la gestió de la qualitat de las aigües de bany.

Per a les zones de bany amb qualitat de l'aigua **classificades com a Insuficient** en la temporada de bany de 2020, les autoritats competents han de fer una **avaluació del risc cas a cas**, davant la sospita

que a la zona de bany arribin aigües residuals no depurades de manera puntual, i **indicaran, si escau, les restriccions de bany pertinents en aquelles zones properes als focus de possible afecció per aportacions puntuals d'aigües residuals dins d'aquestes zones** (per exemple desembocadures de rius, sortides de pluvials, estacions de bombament d'aigües residuals, trams finals de rieres que drenen de zones urbanes, etc). L'any 2020, una zona de bany costanera ha estat classificada Insuficient i, els resultats de la classificació a totes les zones de bany (costaneres i interiors), es poden consultar al següent enllaç:

http://aca.gencat.cat/web/.content/10_ACA/J_Publicacions/07-estudis-informes/31_Balanc_Bany_2020.pdf

En tot cas cal complir amb el que disposa el Reial Decret 1341/2007, d'11 de octubre, sobre la gestió de la qualitat de les aigües de bany.

Instal·lacions

- Es recomana l'obertura seqüencial de les aixetes de dutxes i rentapeus, deixant córrer l'aigua, per tal que es renovi tota la que hagués pogut quedar retinguda a les canonades.
- Cal disposar de papereres o contenidors de materials resistents i de fàcil neteja amb capacitat suficient per recollir les deixalles.
- Cal revisar que en els espais tancats es garanteixin les condicions de ventilació establertes.

Neteja i desinfecció de superfícies, paraments i serveis

- Cal disposar d'un pla de neteja i desinfecció que respongui a les característiques de cada zona, l'ús que se'n faci i el nivell de freqüentació de persones. **Es prestarà especial atenció a la neteja i desinfecció de zones d'ús comú com els lavabos, dutxes, rentapeus i passarel·les o passeigs d'accés a l'aigua i de les superfícies de contacte més freqüent com aixetes, baranes, poms de porta, mobiliari com hamaques, gandules, etc.**
- La neteja amb detergents té l'objectiu d'eliminar la brutícia de les superfícies. La desinfecció té la finalitat d'eliminar els gèrmens. La desinfecció ha d'anar precedida d'una neteja, perquè sinó la brutícia pot interferir amb els desinfectants i minimitzar-ne la seva eficàcia.
- Els productes desinfectants que s'utilitzin han d'estar inscrits al [Registre de plaguicides no agrícoles o biocides](#) o al [Registre Oficial de Biocides](#), de la Direcció General de Salut Pública, Qualitat i Innovació del Ministeri de Sanitat per al Tipus de Producte 2: productes per a la desinfecció de superfícies i aèria, d'ús ambiental (desinfectants no destinats a l'aplicació directe a persones o animals, usats per a la desinfecció de superfícies, materials, equips, mobles, parets, terres i aire) i han de disposar del corresponent número de registre. Es poden consultar els **productes autoritzats** amb aquesta finalitat al següent enllaç: [Productes viricides autoritzats](#).

Es pot utilitzar també **lleixiu al 0.1%**, que es prepararà fent una dilució 1:50 d'un lleixiu habitual que té una concentració al voltant del 5%, barrejant 20 ml de lleixiu en 1 litre d'aigua, o bé posant 1 part de lleixiu i 49 parts d'aigua. Aquestes solucions de lleixius s'han de preparar diàriament i s'han de deixar actuar durant uns minuts per assegurar una desinfecció eficaç.

L'aplicació de vapor d'aigua pot ser útil i eficaç per a algunes superfícies i articles, com les gandules o hamaques. L'aplicació del vapor d'aigua mitjançant vaporetetes, per exemple, pot produir temperatures superiors 100°C a la superfície aplicada en pocs minuts.

- Els productes s'han d'usar d'acord amb les especificacions del fabricant i les resolucions d'autorització i etiquetes dels productes. Cal disposar de les fitxes de dades de seguretat dels productes químics que s'utilitzin.
- **No es poden barrejar ni utilitzar a la vegada diferents productes**, ja que es podrien alliberar gasos tòxics o generar reaccions químiques perilloses. Per exemple, no es pot barrejar lleixiu amb productes desincrustants com el sulfamat, o utilitzar compostos d'amoniac amb cap altre producte. Tampoc es poden abocar a l'inodor o a l'aigüera si hi poden quedar restes d'altres productes.
- Els ajuntaments s'han d'assegurar que es realitzi una neteja i desinfecció de les instal·lacions i elements de les platges amb substàncies que no resultin perjudicials per al medi ambient. En tots els casos cal adoptar precaucions per evitar l'arribada de productes de neteja i desinfectants al medi natural (sorra, aigua, aigües subterrànies, aiguamolls, etc).

Mesures a realitzar després de la obertura

Accés a les zones de bany i aforament

- **Tant a l'aire lliure com en espais tancats, cal que es respecti la distància física interpersonal de seguretat d'1,5 metres, amb l'equivalent a un espai de seguretat de 2,5 m² per persona, en cas que les persones no pertanyin a la mateixa bombolla de convivència, així com la resta de mesures que estiguin establertes en les resolucions vigents referent a les mesures de salut pública per a la contenció de la pandèmia i en els corresponents plans sectorials.**
- No podran fer ús de les zones de bany les persones que presentin símptomes o estiguin en aïllament domiciliari degut a un diagnòstic per COVID-19, o que es trobin en període de quarantena domiciliària per ser contacte estret amb alguna persona diagnosticada de COVID-19.
- **Els ajuntaments poden establir limitacions tant d'accés com d'aforament a les platges**, per assegurar que es respecti la distància física interpersonal de seguretat d'1,5 metres entre els banyistes que no pertanyin a la mateixa bombolla de convivència. També podrà establir límits en els temps de permanència a les platges, així com a l'accés als aparcaments, per facilitar el control de l'aforament.
- En platges o zones de bany amb forts vents pot ser aconsellable mantenir distàncies de seguretat majors a l'1,5 metres.
- **Es pot sectoritzar la zona de platja per assegurar el compliment de les distàncies de seguretat.** En aquest cas, però, cal evitar la realització d'obres de formigó o d'altres materials per fixar elements de parcel·lació sobre la sorra, sent preferible la instal·lació mòbil, i es prioritzaran els elements que suposin un menor impacte (elements de petita envergadura i que requereixin el menor nombre d'intervencions sobre la sorra). Aquests elements no poden dificultar o impedir el correcte condicionament diari de la sorra. En cap cas es pot permetre la invasió d'hàbitats sensibles, com els sistemes dunars, per augmentar la superfície d'ocupació pels usuaris de la platja.
- En **zones de bany continentals**, cal **posar especial atenció als gorgs i lleres d'aigua dolça amb escàs cabal** que puguin ser freqüentades per banyistes, no sent recomanable en aquest cas el seu ús recreatiu.

Instal·lacions

- Es permet l'ús de **dutxes i rentapeus a l'aire lliure**, vestidors i altres serveis públics similars. La seva **ocupació màxima es recomana que sigui d'una persona**, excepte en aquells supòsits de persones que puguin precisar assistència.
- **És preferible que les dutxes puguin ser accionades de forma no manual.**
- **És important garantir una bona ventilació dels espais tancats** (punts dels socorristes, lavabos, etc)
- **Els lavabos han d'estar ben ventilats.** Si tenen extracció forçada d'aire és recomanable que sigui ininterrompuda mentre estiguin oberts al públic, si això és possible, tenint en compte els límits de funcionament d'aquests equips. Per evitar la transmissió fecal-oral del virus, utilitzar urinaris és menys recomanable, així com els eixugamans d'aire. Cal verificar també que en tot moment hi hagi sabó amb dosificador i solucions hidro-alcohòliques, paper d'un sol ús i papereres amb tapa i pedal que seran buidades freqüentment. Es recomana posar indicacions en un lloc ben visible sobre la pràctica correcta de neteja de mans. També cal indicar que s'ha de procedir a la descàrrega de l'aigua en els inodors amb la tapa tancada.
- En cas que la ventilació es proporcioni mitjançant mètodes mecànics, aquests han de conservar-se en bon estat de manteniment.

Normes per als usuaris

- **Els usuaris i els treballadors de les zones de bany han d'observar les mesures de distanciament entre persones, la protecció mitjançant l'ús de mascareta i la resta de mesures que estiguin establertes en cada moment.**
- Cal recordar als usuaris, mitjançant rètols visibles o altres mitjans, les normes d'higiene i prevenció a tenir en compte i l'obligació de complir les mesures de seguretat i l'aforament, i indicar que davant de qualsevol símptoma compatible amb la COVID-19 han d'abandonar la zona de bany.
- **Tothom ha de reforçar la higiene de mans** mitjançant el rentat freqüent amb aigua i sabó i usant gels hidroalcohòlics.
- **En l'ús d'hamaques o gandules d'ús públic es recomana fer-ne ús amb la tovallola personal o altra material per evitar-ne el contacte directe.**

Neteja i desinfecció

Neteja de la sorra:

- Cal fer una **neteja diària de la sorra de la platja o zona de bany, retirant tots els residus orgànics i inorgànics. No és aconsellable la desinfecció de la sorra** de la platja ni dels marges i ribes d'aigües continentals, atès que són espais naturals i que l'acció conjunta de la radiació solar, les elevades temperatures a les que pot arribar i la sal de l'aigua de mar en el cas de les de costa són favorables per a la desactivació dels agents patògens.

- En la neteja automatitzada cal prioritzar l'ús de màquines específiques de neteja de platges, adaptades a la granulometria en cada cas, i amb sistemes de cribatge o tamisat de la sorra per a major eficiència en la recollida de petits residus, en front a màquines basades en l'arrossegament, que poden ocasionar l'enterrament dels residus de menor volum.

Neteja i desinfecció d'instal·lacions:

- **Cal fer una neteja i desinfecció diària del mobiliari de la platja (dutxes, rentapeus, papereres, etc.) i zones de trànsit.**
- **Cal reforçar la neteja i desinfecció dels lavabos, garantint en tot moment el seu estat de salubritat i higiene, i s'ha d'intensificar en els franges de màxima concurrència.**
- Pel que fa als **productes a utilitzar** per als tractaments de desinfecció i les mesures de precaució a adoptar, cal seguir les mateixes indicacions establertes per a la neteja i desinfecció a l'apartat de Mesures a tenir en compte abans de l'obertura.

Altres activitats

Les activitats d'hostaleria que es realitzin a les platges i zones de bany han de complir amb les indicacions corresponents a aquest sector.

Els responsables de negocis de motos aquàtiques i d'altres elements esportius o recreatius han de complir amb la normativa específica i indicacions corresponents a aquest sector, i particularment, amb tot el que es refereix a la higiene i desinfecció. Tots els vehicles han de ser netejats i desinfectats abans de cada ús.

Mesures generals de prevenció i seguretat en el bany

Tot i que el bany és una activitat saludable i divertida, pot comportar alguns riscos que cal prevenir, com les lesions per caigudes o rrelliscades i els ofegaments. D'altra banda, una exposició excessiva al sol pot produir cremades i augmentar el risc de desenvolupar càncer de pell, i un excés de calor pot suposar un perill per a la salut i agreujar malalties cròniques o provocar deshidratació i esgotament.

Per això, es recomana tenir en compte els següents consells de prevenció:

[Seguretat a la platja i a la piscina. Canal Salut](#)

[Cops de calor. Canal Salut](#)

Per a més informació es poden consultar els següents enllaços:

- [Mesures per a la contenció de la COVID-19 a Catalunya](#)
- [Resolució SLT/1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques de protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció de la infecció per SARS-CoV-2.](#)

- Protocol de mesures addicionals i preventives motivades per la COVID-19 per a la gestió de les aigües de bany (platges i bany interior), zones on es practica el bany, i serveis associats. Departament de Territori i Sostenibilitat
- Recomendaciones para la apertura de playas y zonas de baño tras la crisis del COVID-19. Ministeri de Sanitat.
- Qualitat de les aigües de bany. Agència Catalana de l'Aigua
- Informe sobre transmisión del SARS-CoV-2 en playas y piscinas. CSIC.
- Neteja i desinfecció en espais exteriors de concurrència humana. Canal Salut
- Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana. Canal Salut
- Nota sobre el uso de productos biocidas para la desinfección del COVID-19. Ministeri de Sanitat.
- El virus SARS-CoV-2 y el agua residual urbana. Ministeri de Sanitat.
- Water, sanitation, hygiene and waste management for the COVID-19 virus. Technical brief. Organització Mundial de la Salut.
- Water Transmission and COVID-19. CDC.
- PLATGESCAT de l'Agència Catalana de l'Aigua